

Valsts policija

Eiropols

Publicēts: 11.08.2020.

Eiropola (Europol) pirmsākumi meklējami 1992. gada 7. februārī, kad tā izveidošanu apstiprināja Māstrihtas līgumā par Eiropas Savienību. Eiropols savu mītni izvietoja Hāgā, Nīderlandē, un 1994. gada 3. janvārī, dibinot Eiropola Narkotiku apkarošanas vienību (EDU), tā primārais un galvenais uzdevums bija cīņa ar narkotisko vielu nelegālu apriti Eiropas Savienības teritorijā. Pakāpeniski Eiropola kompetencē pievienojās cīņa ar citām organizētās noziedzības formām. 2002. gada 1. janvārī līdz ar Eiropola konvencijas pieņemšanu, tika apstiprināts Eiropola kā ES iestādes statuss un paplašināti tā uzdevumi. Eiropola konvenciju ratificēja visas dalībvalstis un tā stājās spēkā vien 1998. gada 1. oktobrī. No 2010. gada 01. janvāra Eiropols saskaņā ar 2009. gada 6. aprīļa Padomes Lēmumu 2009/371/TI ir ES Aģentūra. 2017. gada 01. maijā tika ieviesta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībsardzības sadarbībai (Eiropolu) ar kuru aizstāja un atcēla Padomes Lēmumu 2009/371/TI.

Eiropola mērķis ir atbalstīt un stiprināt dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpējo sadarbību, novēršot un apkarojot organizēto noziedzību, terorismu un citas smagas noziedzības formas, kas skar divas vai vairākas dalībvalstis, kā arī sniedzot stratēģisko analīzi un draudu novērtējumu. Šīs regulas izpratnē "dalībvalstu kompetentās iestādes" ir visas dalībvalstīs pastāvošās policijas iestādes un citi tiesībsardzības dienesti, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgi par noziedzīgu nodarījumu novēršanu un apkarošanu. Kompetentās iestādes ir arī citas dalībvalstīs pastāvošās publiskās iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgas par Eiropola kompetencē esošu noziedzīgu nodarījumu novēršanu un apkarošanu.

Eiropols dalībvalstu kompetentajiem dienestiem piedāvā šādu atbalstu:

informācijas un izlūkdatu vākšana, uzglabāšana, apstrāde, analīze un apmaiņa

palīdzības sniegšana izmeklēšanās dalībvalstīs, konkrēti, nosūtot visu šim nolūkam derīgo informāciju valsts vienībām, kā arī veicot pārbaudes Eiropola datu bāzēs;

izlūkdatu un analītiska atbalsta sniegšana dalībvalstīm saistībā ar liela mēroga, starptautiskiem vai eventuāli bīstamiem notikumiem;

draudu novērtējumu, stratēģiskās analīzes un vispārējās situācijas ziņojumu sagatavošana, tostarp organizētās noziedzības draudu novērtējumus (OCTA);

ierosinājumu nosūtīšana attiecīgo dalībvalstu kompetentajiem dienestiem uzsākt, veikt vai koordinēt izmeklēšanu konkrētās lietās, kā arī izveidot apvienotās izmeklēšanas grupas;

ātra informācijas apmaiņa un koordinācija starp dalībvalstīm jebkurā diennakts laikā, izmantojot Eiropola operatīvo vadības centru.

Plašāk informācija par Eiropolu ir pieejama Interneta resursā www.europol.europa.eu

Eiropola kontaktinformācija
Europol
P.O. Box 908 50
2509 LW The Hague
The Netherlands

Viena no Valsts policijas prioritātēm ir starptautiskā sadarbība, izmantojot Eiropas policijas biroja jeb Eiropola kapacitāti.

Valsts policijā darba ar Eiropolu koordinējoša struktūrvienība ir LR IeM Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Starptautiskās sadarbības pārvaldes 2.nodaļa, kuras uzdevums ir sniegt atbalstu un koordinēt Eiropola, ārvalstu un Latvijas kompetento dienestu sadarbību cīņā ar transnacionālo organizēto noziedzību, terorismu un citām smagām noziedzības formām.

Latviju Eiropolā šobrīd pārstāv Valsts policijas sakaru virsnieks un Valsts ieņēmumu dienesta sakaru virsnieks.

Informācijas apmaiņa starp dalībvalstu kompetentajiem dienestiem, Eiropolu un citu dalībvalstu kompetentajiem dienestiem notiek ar LR IeM Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Starptautiskās sadarbības pārvaldes 2.nodaļas starpniecību (ārpus darba laika, izmantojot Starptautiskās sadarbības pārvaldes dežūrdāļu).

<https://www.vp.gov.lv/lv/eiropols>